

■ Sun, kuu ja tähdet

Kun kuuheilu ja salatieteet valtaavat journalismia, on syytä muistaa, että ammatissa on myös vaaransa. Brittiläisen The Sun -lehden astrologi narahti 1980-luvun puolivälissä siitä, että hän uusiokäytti vanhoja ennusteita. Lehden päätoimittaja Kelvin MacKenzie kirjoitti tähtitoimittajalle erottamiskirjeen, jonka kerrotaan alkaneen: "As you will no doubt have foreseen..."

■ Verta av-kentälle!

Peilaajalla on ystävä, joka jo vuosia sitten vieraantui elokuvista ja televisiosarjoista päädyttyään siihen vakaumukseen, että kyse on pelkäästä väkivallan ja seksin avulla tapahtuvasta sielunpeukaloinnista, jossa viihteen ja taiteen erottaa vain siitä, että jälkimmäisessä ahdistaa vähän enemmän. Peilaajan kyseinen ystävä yritti paluuta nykyaikaan ja meni Tampereen elokuvajuhlien palkittujen esitykseen. Sieltä hän palasi silmät pystyssä kuin ukuli ja marisi Peilaajalle seuraavan: "Vauhtiin alettiin päästä lapsen räjäköyksellä, pakkosidonnalla ja peilin rikkomisella. Musiikki soi kovaa ja genitaaleja riitti. Välillä leikeltiin kanaa, sitten sormenpäitä ja ranteita ja yksi nainen viidakoveitsellä. Kevennyksenä oli kuvia koleeraan kuolevista ja miinaan polkaisseista. Ja sitten alettiin päästä kunnolla käsiksi seksuaaliseen ahdistukseen."

Peilaajan ystävä kysyi, onko viestinnän tutkimuksessa muuta kuin kaksi tapaa suhtautua visuaaliseksi kulttuuriksi kutsuttuun verileikkiin. Joko postmodernilainen säteily-täteily ja kauhistelevala "body counting". Tai sitten se, että jee, jee tää on meidän postmoderni potkukelkka ja lajityyppi, tiäts. Onko moralismin ja affirmatiivisen keinooruuden välissä mitään keskustelumaastoa, jossa voisi puhua fiktioiden väkivallasta esimerkiksi älyllisesti?

Peilaaja pyytää anteeksi yksinkertaisia ystävänsä, joka tässä kuvaotusten

luvatussa maailmassa on pelkkä kuvaus.

■ Linjakasta

Medioiden keskinäinen kritiikki ei ole kovin tavallinen genre suomalaisessa julkisuudessa. Merkittävä poikkeus on TV2:n kuukausittain esitettävä puolen tunnin ohjelma "Maailma sanojen vankina". Siinä Erkki Saksu tarkastelee ajankohtaisia julkisuuden ilmiöitä, silittelee vastakarvaan medioita ja niiden toimittajia ja antaa toki välillä tunnustustakin.

Huhtikuun ohjelmassa annettiin katsojille tehtäväksi arvata mistä järjestelmästä ja vuosikymmenestä seuraavissa julkisuutta koskeissa ohjeissa on kyse:

— Byrokraattien on pestävä nopeasti kasvonsa ja annettava myönteinen kuva itsestään.

— On lisättävä järjestön omaa suoraa viestintää ja keskittävä se perustettavalle tiedotustoimistolle.

— On lopetettava ristiriitaisten kannottojen julkistaminen ja markkinoitava hyviä asioita. Tiedot päätöksistä on levitettävä yhdenmukaisena viestinä.

— Järjestöstä kirjoittavat toimittajat on suostuteltava esittämään sen saavutukset positiivisella ja optimistisella tavalla sen sijaan, että he mässäilevät kritiikillä ja epäonnistumisilla.

— Toimittajista on tehtävä järjestön tavoitteiden innokkaita puoltajia.

— Kansalaisten myönteisyyttä järjestöä kohtaan on lisättävä erilaisilla gaaloilla, mainostempauksilla, postimerkeillä, lippuparaateilla ja historiankirjoja uudistamalla.

Linjakkaat ehdotukset olivat peräisin Euroopan yhteisön tiedotustoimintaa valmistelevala työryhmän mietinnöstä.

■ Hallintoneuvosto viritti ansan?

Peilaaja on jo jonkin aikaa ihmetellyt sitä, miten rauhallisin mielin perinteisten puolueiden presidenttiehdokkaat suhtautuvat gallupeissa hurjiin suosiolukuihin yltäviin "ilmiöihin". Toinen toisensa jälkeen

kuulee ns. oikeiden poliitikkojen vakuuttelevan sitä, miten gallupkuplat kyllä puhkeavat aikanaan.

Jokin aika sitten itsevarmuuden ydin paljastui. Puolueet ovat virittäneet imagoonsa satsanneille mediapoliitikoille kaikkien aikojen ansan. Yleisradion hallintoneuvosto on nimittäin säätänyt niin, että mainosaikaa myydään vain rekisteröidyille puolueille. Jos sääntöihin ei tule muutosta, jäävät erilaisten kansanliikkeiden ehdokkaat lehdelle soittamaan, kun Sorsa/Ahtisaari, Väyrynen ja Iaskivi käyvät kaikkien aikojen imagotaiston Napakymppin mainoskatkolla.

■ Mannekiinina Mäntyniemeen?

Siltä varalta, ettei hallintoneuvosto muuta tulkintaansa, Peilaaja muistuttaa kansanliikkeiden ehdokkaita edullisesta ja jo hyväksi todetusta vaihtoehdosta. Ehdokkaat voivat pestautua erilaisten tuotteiden mannekiineiksi, neuvoa voi kysyä vaikka Jörn Donnerilta.

Eriyistä huomiota pitää tietysti kiinnittää siihen, millä tavalla valittu tuote heijastaa ehdokkaan sanomaa. Peilaaja näkee unta kokonaan uudesta poliittisen kommunikaation lajista. Martti Ahtisaari liittyy Sergei Bubkan seuraksi NIKEn talliin (Just Do It!), Keijo Korhosen kantavan puheäänänen salaisuus on tietysti SISU-pastilliin pureskelemisessä, Eeva Kuuskoski neuvottelee huippukorvaukset koko perheen esiintymisistä SAMPO-sopimuksen nimissä, Sulo Aittoniemi yllättää ryhtymällä BENETTONin mannekiiniksi...

Tulevan presidentin itsenäisyyspäivän puhekin saa uuden ilmeen. Tutun porilaisten marssin sijaan kuullaan rytmikästä musiikkia ja kansainvälisyyttä tihkuvaa ääni lausuu: "The president of the republic was brought to you by..."

Tässä vaiheessa Peilaaja aina herää. Piinallista kyllä paljastumatta jää, miten lause jatkuu. McDonalds? McDonnell-Douglas?